

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 96.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411866747248/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

ofte Jeg end i Utaalmodighed ønsker den. — Mit eneste Ønske er Umulighed, det, i fuld Besiddelse at eje, eller rettere fuldkommen at ejes af, identificeres med et Væsen, i hvilket min Ahnelse opløste sig. — Men Jeg Daare! Selv under de dristigste Forudsættelser er dette utænkeligt. —

Elskedes Jeg end af Tryllerinden, laa Jeg end ved hendes hede Barm, indlulles kunde Jeg da i vellystig Slummer, drømme kunde Jeg da de saligste Drømme; men de ville svinde, svinde hastig som den ilende Sols Billede fra det omsvømmende Vand. — Hun — Jeg føler det — er ikke Genstanden for min Ahnelse, men kun dens Udtryk, dens i sig vilkaarlige, men for Mig uvilkaarlige Billede. — Min Ahnelse vaagnede først med min Følelse, og derfor sammenknyttede begges Genstander sig uden dog at blive eet. Dunkelt kan Jeg skelne mellem dem, men aldrig adskille dem. —

Saaledes opløser sig da frivillig for mit Øje det Problem: »Kan Man elske uden eengang?« Svaret vorder dobbelt. Er og bliver Kærligheden hos Individet blot jordisk, er den, selv i Kulminationpunktet, kun et Foster af endelig Trang, da kan den ogsaa vende tilbage under forandret Form. Men er den enten Produktet af en Ahnelse om højere Væren, der skuffet af enkelte Træk troer at have fundet sit hele, eller den i sin spædste Alder vækker hin, i det nogle af Genstandens Træk pege hen paa noget Højere, da er den een og kun een; thi Individet kan kun ahne et udeit Helt, og dette Hele lader sig for ham kun repræsentere ved een endelig Form. —

Men hvor er da den Havn, Jeg vil ikke sige, som Jeg kan naa, men som Jeg kan attraa, hvis fjerne Syu kan sysselsætte mine Kræfter og skænke dem kraftydende Nydelse?

Min Ahnelse tør Jeg ikke glemme; thi da nedsank Jeg for Mig selv til et Intet; vedblive at hæfte den paa hin jordiske Genstand kan Jeg ikke, uden at nedbryde mit Væsen; overflytte den er mig umuligt. Eller er det maaske muligt? Kan Jeg maaske overflytte den, ikke paa nogen Anden, men paa Mig selv? Men da maatte Jeg først kunne skille den fra hin Genstand, der er for Mig dens Udtryk. Først maa Jeg da med dristig Haand hæve Sløret, der hviler over det Allerhelligste, hvorfra Ahnelsen udstrømmede, det Slør, for hvilket Jeg hidtil for grunde tilhænge. Først da, naar Jeg bliver Mig det Ahnede bevidst, kan Jeg adskille det fra Hende, i hvem det saalænge ene er til for Mig, og min egen Aand bliver dets Udtryk.

Kan [Jeg] bringe det saavidt, da er Jeg reddet; thi da er Jeg

Af Grundtvigs Dagbøger

hævet over den Lov, der byder Mennesket søge sine Problemers Løsning uden for sig, da har Jeg i Forbindelsen mellem mit Indre og det Højeste en Nydelse, der lader den endelige saameget længere bag sig, som den er stedse stigende mod Nærmelsen til hint Højeste, der staar som sidste Maal. — Dette og egenlig kun dette er Menneskets værdige Maal, thi det er ikke som de andre, selv de ædieste, hvis Skin er skuffende, i det de, opnaaede, ej ere, hvad de syntes, men kun en ny Spore for vor Attraa, der efter paa dem at have ødslet sine Kræfter maa blive evig utilfredstillet. Det er mer, end det synes, det bugner af oversvømmende Fylde, thi aldrig naaet, udgyder det over Alle Nærmende stedse voksende Salighed. —

Ej tør Jeg tiltro Mig den Svingkraft at kunne løfte Mig saaledes over Alt, at mit Liv i den højere Ide blev uafbrudt, bestandigt, men i dette Øjeblik skuer Jeg dog ned paa Hende som en fra Mig og min Trang ganske isoleret Skabning; Jeg ser Mig trindt om, ingen kan udfylde Hendes Plads, men Jeg fordrer ej dens Fylden. Heri er ingen Resignasjon, ingen Omtusknig af Lidenskab. Jorden ruller bort under Mig, Jeg svæver, hvor Jeg før stod, og hæves ved egen Kraft mod det vinkende Høje! — O, saadanne Øjeblikke skulle stedse formere sig, og styrke Mig skal deres Erindring, naar Jeg, blændet af advortes Forn, synker til Jorden og daarlig gør den til Vilkaar for min Trangs Opfyldelse. — Himmelske Tanke! Beruset, ej som den Drukne, men Oversalige, nærer Jeg Dig i min Barin. Renses skal det Endelige fra alt det Beskrænkede, eller falde sammen skal det med sit rene Urbillede. Anskuelsen skal ej længer være Erkendelsens Fjende, men den ahnede, aldrig anskuede og aldrig erkendte Harmoni skal forene Dem og Mig med dem i den evige Fryds sig selv udfyldende Navnløse. —

17tende Juli.

Atter tav Jeg i tvende Maaneder, og mismodig griber Jeg Pennen, thi ej ere Resultaterne frydelige. —

Kun svagt kan Jeg genkalde Mig den lykkelige Stemning, hvori Jeg sidst endte. — Hvorledes kunde Jeg ogsaa mer end øjeblikkelig fremtræde for Mig selv som Genstanden for min Ahnelse, Jeg, hvis Ydre og Indre søndrer sig selv i fortvarende Disharmoni! —

Aldrig har min Lidenskab været heftigere, mere brændende og fortærende end siden det Øjeblik, Jeg troede Mig hævet over den. — Og kunde det være andet? Var det ikke den, Jeg poten-